

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "
Anul de Duminică
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.
Anul de zi pentru Ro-
mânia și strălătare pe
un 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.
—
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 17.

Impăratul!

(R) De-o săptămână de zile în Viena se petrec sărbări strălucite, date în cinstea M. Sale Impăratului Francisc Iosif, care împlinește în anul acesta 60 ani de domnie.

O viață de om a stăpânit și sub lunga Sa domnie s'au petrecut atâtea lucruri, încât ar putea să umple viața a doi ori trei împărați.

Tinăr în floare a fost când i-s'a pus pe umeri greaua sarcină de a cărmui o împărăție în plină revoluție și moșneag, la amurgul vieții, este azi, când lumea întreagă îi aduce prinos și cuvinte de laudă pentru tăria, răbdarea și înțelepciunea de care a dat dovezi în cei 60 ani de domnie.

Om cu firea ca toți oamenii s'ar fi prăbușit de mult sub povara acestei domnii. El însă, făcut dintr'o bucată, a suportat tot: și îngustarea hotarelor împărăției, și războaie nefericite și nefericiri în familie, căci frate, fiu și soție i-au murit de moarte silnică, — așa că în ajunul chiar a sărbărilor de acum a dat dovezi că ține pas cu vremea, că valurile mari nu l-au înspăimântat, ci mai ales l-au întărit în credință și dând în împărăția Sa dreptul de vot întregii obște (sufragiul universal) și a ridicat stâlp de pomenire cum mâni de măestri n'ar ști să ridice, căci neperitor rămâne numai ce se sapă în inimile omenesci! Piatra și ferul sunt sub stăpânirea vremurilor...

Iată de ce în lumea întreagă este prăz-

nuit. Popoarele și toți împărații văd într'ânsul pe domnitorul mare care toată puterea și-a închinat-o spre a face bine celor de sub schiptrul Său.

Toți i-au adus deci închinare.

În ziua de 7 Maiu sosi la Viena împăratul Germaniei, încunjurat de toate capetele încoronate ale regatelor și principatelor nemțești. A fost o strălucire cum chiar și Viena rareori vede.

Iar din mulțimea de cuvinte calde ce i-au sosit dela căpeteniile tuturor țărilor din Europa, cele ale regelui Carol I al României au fost primite cu deosebită plăcere și M. Sa Impăratul a ținut să răspundă mulțumind îndată »vechiului și credinciosului Său prieten«, cum l-a numit. Și adevărul este, că prieten credincios îi este regele Carol I Maj. Sale Impăratului, iar dela 1896 încoace mai ales, de când Francisc Iosif s'a dus să-i vadă pe români în țara lor, întreaga Românie are dragoste pentru Impăratul sub a cărui stăpânire trăiesc peste 3 milioane români...

Dintre aceștia însă numai frații din Bucovina au cuvânt să prăsnuiască, pentru că numai lor Francisc Iosif I le este Impărat... Noi, cei din Țara Ungurească avem a face cu regele (craiul) ai cărui sfetnici sunt unguri și legile pentru noi se fac nu în Viena, în sfatul împărătesc ales pe temeul votului obștesc, ci în Budapesta, unde chiar mai zilele trecute se luau măsuri să înăbușe glasul deputaților români, cari cer dreptate pentru noi...

Iată și taina pentru care între români numele Impăratului este rostit cu dragoste. Și dacă nu ne este dat să mergem și noi alături cu frații din Bucovina să prăznuim la Viena, nu vom uita însă, că ne-am dus adesea la Viena să ne plângem împotriva domnilor cărmuitori dela Budapesta, cari dacă la 1892 au putut să ne împiedice a da Maiestății Sale Memorandul, nu-i mai puțin adevărat, că înainte de această întărire a cărmuitorilor din Budapesta, numai Impărații din Viena ne-au făcut bine. Atâtor mari vlădici și lui Horea, numai Burgul din Viena le-a dat intrare; stăpânirea dela Budapesta nu ne-a făurit decât — obezi! Episcopii câte avem, fondurile grănițerești, Asociațiunea, și școlile dela Blaj, Arad, Brașov, Sibiu și chiar Statutul Organic, sunt daruri împărătești... Miniștrii din Budapesta și-au dat și își dau silința să ni-le ciuntească... Chiar acum, dela 1906 încoaci, cine nu știe că *miniștrii maghiari pun piedeci peste piedeci pentru a împledeca, ori chiar a zădărnici, să ni-se dea și nouă dreptul de vot pe care în împărăția Austriei îl are fiecare cetățean?*

Și totuși foile și miniștrii maghiari se supără și ne ocărăsc pentru că pomenim pe Impărat și nu stăm alături de ei când e vorba de — rege. Nu fac însă nimic pentru ca și sub schiptrul regelui ungar cetățenii să aibă drepturile pe cari Impăratul le-a dat popoarelor Sale din Austria... Sfetnicii d'acum ai regelui ungar au dus ani de-a rândul luptă inverșunată împotriva Vienei

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

DIN ROMA.

Coloseul.

Note de Pompiliu Robescu.

Ille signorina
Ada Bandinelli.

Sâmbăta Paștilor!

Nu știu, strelnătaea, depărtarea de țară, lumea așa de strelnă de a noastră în care trăiesc, sau toate acestea la un loc, peste cari firele de păr alb vin să puie regretul timpului trecut, copilăria rămasă departe în urmă, viața senină ce nu se va mai întoarce niciodată — mă fac să fiu trist.

...Nori subțiri, de un alb de zăpadă, ca o danțelă elegantă, se destramă peste albastrul de mătase al cerului; soarele se învâlește în rețeaua de nori, apare iar strălucitor, potopind Roma într'o lumină caldă.

Cu pași leneși cobor via Covour. Unde să mă duc? Ași vrea un loc pustiu, ceva liniștit; pe strade este prea mult șgomot, lumea ce trece pare prea veselă în așteptarea sărbătoarei de mână.

Câte odată simțim necesitatea singurătății; sentimentul de mizantropie ce fiecare purtăm în noi uneori leze la suprafață ca o undă puternică, pune stăpânire pe firea noastră, învinge orice rațiune și ne simțim sufletul îndurerat și dornic de a fugi de lume, de mișcare, de șgomot.

...Departate, departate, în spre soare răsare, și pe ste nouă mări și nouă țări, este o țară, țara mea;

acolo sunt rude, prieteni, toți români, toți vorbind românește; acolo cerul nu este așa de frumos, nici așa de limpede ca aici; acolo palmerii nu și întind foile lor colosale, nici portocallii nu îngreule alerul cu mirosul tare al florilor lor; dar acolo sunt brazi falnici și stejari uriași, acolo plânge tainic doina, acolo este casa noastră. Ce-o mai fi pe la noi pe acasă?

Am ajuns la Coloseu. Pe sub bolțile ce se ridică frumoase îmi port pași cari se îngroapă în pulbera groasă. Pilaștrii și coloane gigantice, construite din cuburi colosale de marmură — travertin se înșiră unul după altul în cerc, ocolind vasta clădire a Coloseului.

Arena eliptică, largă, este stricată: săpăturile moderne au răscolit pământul ei, în căutarea zidărilor ce sa afiă sub ea.

De jur împrejur resturi de zidărie îmbrățează elipsa, fragmente de bolți deschid în aler cercul lor uriaș ca guri de schelete; marmuri albe, cu nume istorice săpate pe ele stau unele lângă altele pe pământul pe care iarba verde, mărunță și lucioasă pare o semănătură de smaralde.

Un tinăr se apropie și mă salută:

— Voulez-vous voir les cages des bêtes?

— Grazie, no!

Ab, ciceronii aceștia sunt nesuferiți ca și țintarii. Nu poți să te oprești la vre-un monument, fără ca unul din ei să nu și-se ofere în toate limbile Europei ca să-ți explice... ceace nici el nu știu bine.

Lângă o gheretă de lemn, în care gardianul stă în timp de ploaie, mă așez pe o marmură, la umbră. Un rest de inscripție, câteva litere

mari de o jumătate de metru se păstrează pe această marmură: AVG. CAES. Cine o fi pus inscripția aceasta? și pentru a comemora ce fapt? August și Cesar, care împărat și-o fi sculptat numele în albul marmurei?

Și încetul cu încetul, mă las pradă gândurilor. Ce era la început această Romă care a devenit celebră și care a scris istoria omenirii? O cetățuie mică, un cult de oameni hotărâți, cari grație fatalității împrejurărilor și-au întins puterea lor, dominația lor, voința lor, limba lor, mai întâi dela Palatinul pe care s'a născut Roma la Capitolul Sabinelor, apoi încetul cu încetul asupra Italiei și asupra întregii lumi.

Republica vine să întărească statul și când genialul Cesar vrea să apuce într'o singură mână firele conducătoare ale acestui stat, moare cu 23 de pumnalate ca să dea locul de împărat celui care a știut să profite de toate împrejurările, abilității August.

Ultimul pas al transformării era făcut; după 700 de ani de drum spre mărire Imperiul Roman își începe viața de lux și dela August, Roma se transformă, clădiri noi, albe de marmuri se înalță, palate mărețe și edificii aurite iau locul caselor simple așa că cu drept cuvânt August a zis: »Am găsit o Romă de cărămidă și las una de marmură«.

Mare Imperiul, mare dominație, mare puterea: împărații cari au urmat cum puteau gândi, cum puteau visă decât mare? Tiberiu clădește pe Palatin un palat vast, ale cărui resturi — bolți de susținere și zidiri accesorii — dau o slabă idee de ceace a fost. Caligula aruncă un pod peste Forum care leagă Palatinul cu Capitolul. Nerone

pentru că nu li-se dă stăpânire asupra armatei... Nici dări n'au voit să plătească. Dar nouă ne iau în nume de rău că vrem să apărăm și să nu dăm din mâni ceea ce avem în virtutea bunătății împăraților și chiar a legilor sfințite de regele Ungariei la 1868 (că d'atunci încoaci ministrii unguri n'au mai făcut nimic pentru noi... Impotriva noastră însă multe).

Ca om, împăratul Austriei și Regele Ungariei nu se poate despărți în două. Și ca domnie însă, am dori să fie una: ministrii unguri să aibă pornirile ministrilor împăratului, adică să nu facă deosebire între neam și neam, ci românii, sârbii, slovacii și germanii să aibă aceeași îngrijire ca ungurii. Ceeace, durere, nu așa se întâmplă, ci Apponyi, se știe, chiar în dietă, a spus că trebuie a se face legi de îngrădire numai pentru unguri și cu ascuțit împotriva noastră.

Purcezându-se tot astfel, ministri unguri fac o lumină tot mai lucitoare în jurul împăratului, care apare apoi ca simbol al dreptății și dragostei pentru popoare.

Neputând prăznuți la Viena, și din depărtarea sărmanelor colibi românești trimitem împăratului Francisc Iosif urările noastre de bine.

Schimbarea numelor comunelor românești.

Atragem luarea aminte a fruntașilor noștri de pe sate să fie cu ochii în patru și să grijească bine de numele strămoșesc al satelor românești, pe care oamenii stăpânirii vor să-l schimbe, cum s'a întâmplat în mai multe sate din comitatul Aradului.

Numele nu se poate însă schimba fără învoirea satului, adică a reprezentanței comunale (comiteții). Când notarul ori fibirăul va veni deci cu propunere de a se schimba numele românesc cu unul unguresc, ei să nu se involoască, ci să ridice cuvânt și să bage bine de seamă să nu fie înșelați la facerea și subscrierea protocolului.

Preoții și învățătorii să stea strajă, a lor va fi rușinea dacă unui sat curat românesc li-se va da în viitor nume străin.

Proces de agitație.

Mijloacele ticăloase, cu cari au lucrat corteșii vestitului hoț Kardos Árpád pentru deputăția dela Beiuș, — au ieșit la iveală și Vineri în 8 Maiu a. c. înaintea tribunalului din Oradea-mare cu prilejul pertractării procesului de agitație a învățătorului român Cornel Popoviciu din Sedesștel, pe care l-au înștiințat jadarmii, la procuratura din Oradea mare, că în satul Sedesștel ar fi chemat oamenii la o adunare și li-ar fi zis, că »asta-i țara românească, nu cea ungurească«, și că ar fi îndemnat poporul să se răscoale în contra jandarmilor.

De bună seamă aceste toate sunt niște scornituri și neadevăruri sfruntate din partea jandarmilor și a corteșilor unguri din Târcaia, cari ascultați în calitate de martori au spus că învățătorul C. Popovici ar fi zis vorbele de mai sus.

Pe când faptul adevărat e, că adunarea aceea au convocat-o corteșii lui Kardos și încă chiar înaintea crâșmei, cu scopul să-i momoască pe românii noștri cu o leacă de țuică jidovească și astfel să-și deie voturile pentru hoțul de Kardos, iar învățătorul C. Popovici numai din curiozitate s'a dus la adunare, prin a cărui prezență de sigur că toate ostenele țărăienilor au fost zadarnice, deoarece încrederea poporului în inv. C. Popovici este neclintită.

Apărătorul bravului învățător a fost dr. Nicolae Zigre jun., avocat în Oradea-mare, care și-a pus toată iscusința pentru scăparea învățătorului C. Popovici. A și reușit deoarece după ascultarea martorilor, toți jandarmi și unguri din Târcaia, dintre cari unul la întrebarea prezidentului, că ce a căutat el în satul Sedesștel, — a răspuns că pe el l-a trimis »înaltul guvern«, — prin o propunere lungă și bine motivată a cerut să se asculte de martori 4 români din Sedesștel, cari pot dovedi, că adunarea au convocat-o corteșii lui Kardos cu scopul să-i cucerească în tabăra lor.

Tribunalul a hotărât cum a propus dl. dr. Nicolae Zigre jun., astfel pertractarea s'a amânat, punându-se termen nou pentru ascultarea martorilor arătați de apărător.

T. P.

Ziaristi.

D. Virgil Arion, directorul ziarului »La Patrie« publică în ziarul francez următorul articol:

»In tot timpul vieții mele« — scria Dostoevski — n'am produs nici o operă care să nu mi fi fost plătită dinainte«.

Amintesc aceste cuvinte ale unui scriitor de geniu pentru a atrage tuturor atenția că nu este o rușine de a fi plătit pentru o muncă intelectuală. Un mare artist ca Dostoevski nu roșea de a primi prețul muncii sale ca un simplu muncitor cu ziua.

De altfel cazul lui Dostoevski nu este unic: Eminescu care a fost cel mai mare poet al nostru și unul din cel mai profunzi cugetători nu s'a simțit umilit de a-și câștiga pâinea zilnică printr'o muncă intelectuală, scriind articole de polemică în ziarul »Timpul«.

Un cugetător, un om de talent poate cădea epuizat de miserie, lui nu-l va fi rușine: el se va simți totdeauna prin gândirea sa superior bogățiilor, cari îl înconjoară și cari în ignoranța lor copilărească despre viață sunt incapabili de a-l judeca pe dinsul din punctul de vedere moral.

Printre acești »proletari ai condelului« se află o categorie, aceea a ziaristilor, față de care mai ales este obiceiul de a se lua o atitudine trufașă și desprețuitoare. Li-se reproșează că scriu pentru bani și că-și înstrăinează astfel libertatea lor de gândire. Nu li-se menajează epitetul cele mai jignitoare.

În cece privește banii se poate spune că ei nu prezintă pentru ziaristi decât o frumusețe abstractă, dâșii câștigă atât de puțin că abia au avut timpul de a-i observa și imediat nu-i mai au. Bogăția pentru dâșii nu este măcar imaginea depărtată și înșelătoare, care li susține în luptă. Ceeace le dă forță și cece-le reține în lupta politică este propria lor pasiune. Nu este ziarist cine este indiferent. Un om, care n'ar avea decât grija constantă a liniștelii sale n'are ce căuta în ziaristică. Cariera implică oboseală, pasiune, entuziasm: sufletele triste și inerte, care, după expresia lui Dante, nu plac nici lui Dumnezeu nici inimicilor săi, n'au ce căuta în ziaristică. Aceasta este tocmai cece face, în epoca noastră de slă-

face »Casa de Aur«, un palat așa de mare, așa de vast, că se întindea dela Palatin la Esquillin. Vespasian începe construirea Coloseului ale cărui resturi astăzi sunt cele mai enorme ruine ce au rămas dela romani. Într'una din grădinile casei lui Neron s'a zidit amfiteatrul acesta a cărui arenă are o lungime de 150 de metri. Biocuri uriașe de marmură-travertin se ridică până la o înălțime de 50 de metri pentru a susține cele patru etaje; prin cele 76 de arcade înuă poporul, care în număr de 50.000 putea să privească spectacolul ce se da în arenă și d'asupra amfiteatrului, de jur împrejurul zidului, stâlpi groși de bronz susțineau pânza roșie de purpură ce acoperea toată clădirea apărând pe spectatori de soare.

Și când s'a inaugurat Coloseul sub împăratul Titu care l-a terminat, sărbătorile au durat 100 de zile în șir și au perit 5000 de fiare sălbatice. Cu ce pompă și cu ce fast se făceau pe atunci petrecerile în circ! Împăratul intră cu toată curtea lui, cu patricienii mândri drapați în togele lor, cu soldații lucratori de aurul platoșelor și chivărilor, cu întreaga suită de curteni și femei, ca să-și ocupe locul de onoare, în dreapta arenei. În cele patru etaje ale amfiteatrului luau loc după ierarhia socială nobilii, cetățenii și sus de tot plebea care urlă aplaudând jocurile; și peste

toată mulțimea celor 50.000 de spectatori treceau fiori de plăcere sangulară la vederea sângelui ce țignea din corpurile nude ale gladiatorilor, o voluptate sălbatică contractă figurile tuturor privind lupta fiarelor sălbatice cu omul. Plăceri degenerate cari stăpâneau firea lumii de atunci, gusturibolnave de cari simțurile lor aveau nevoie și peste urletele fiarelor, peste acrașniile dinților învinsilor, peste răcnetele celor prezenți, enorma pânză de purpură ce acoperea amfiteatrul, cernea o lumină roșie, ca un reflex al sângelui ce curgea în arenă, ca un reflex al sentimentelor sălbatice și sanguinare ce umplea sufletele celor prezenți.

Mai târziu, când a fi creștin cerea o condamnare la moarte, ororile ce se dau publicului ca hrană sufletească s'au schimbat: mil și mil de martiri creștini erau aduși în arenă și la un semnal, porțile colivilor fiarelor se deschideau și asupra nenorociților vinovați de a crede în Isus, lei, tigrii, pantere, leoparzi nemâncași de câte cincisecizeci zile se aruncau flămânzi, șișind, omorând, îmbătându-se de sângele ce roșea arena, pe când spectatorii mai beți ca fiarele, aplaudau, strigau, acoperind cu răcnetele lor urletele victimelor.

Și când Imperiul Roman căzu, când Evul mediu veni cu întunericul lui ca să tragă o perdea neagră peste tot cecece a fost odată, Coloseul părăsit căzu în ruină, iar mai târziu familia no-

bilă Frangipani ocupă o parte și o făcu fortă-reșă.

Și mai târziu, când Frangipanii se stinseră, Coloseul deveni un loc public, o mină de marmuri, de pietre, de cărămizi și din pietrele furate se construï palazzo Farnese, palazzo Sacchetti, palazzo Brancaccio și altele și altele; iar când religia creștină ajunsese stăpânitoare absolută asupra lumii, sub lovituri furioase de ciocane marmurile prețioase și statuile artistice se sfărâmară, se arseră ca să se transforme în varul cu care se vor ridică temple noului zeu.

N'ar fi mai existat coloseul dacă papa Benedict XIV-lea n'ar fi oprit devastarea lui declarându-l loc sfânt pentru sângele martirilor morți aci, și în mijlocul arenei se puse o cruce și o inscripție (1750).

Astăzi elipsa Coloseului își deschide larg cerul ei uriaș de ruine, pietrele și marmurile se înalță amenințătoare spre cerul de cristal, sus, sus de tot cuburi de piatră stau pe muchea zidului ca o minune de echilibru, bolțile fabricate din acel ciment puternic al cărui secret îl cunoșteau numai Romanii se deschid masive ca stânci crescute din pământ, iar arena este săpată, răcolită în parte spre a vedea zidăria de susținere, sălile subterane, gangurile strimte și umede ce conduceau la celulele întunecate în cari mii de

RÉTAY și BENEDEK,

atelier artistic pentru obiecte bisericesti
BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Mare magazin de tot felul de haine bisericesti, prapori, potire, feșnice de altar, lustru, cruci și tot felul de obiecte pentru montarea bisericelor. — Catalog de prețuri și modele trimitem cu plăcere.

În atelierul nostru de sculptură se fac: iconostase complete, altare, tabernacule, amvoane, icoane portative. — Pictare de iconostase și icoane sfinte, pictare de biserică. — Planuri, catalog de prețuri trimitem cu plăcere. Pe omul nostru expert îl trimitem fără taxă la fața locului, pentru primirea lucrului.

biclune generală, meritul ziaristului, de a nu se teme nici de sguduituri, nici de obstacole. Și de-așigur, nu luând față de ziaristică rolul ușor al censorului, ci intrând în luptă se face operă folositoare țării.

M'am crezut obligat a scrie aceste câteva cuvinte asupra ziaristicii, și în favoarea mai ales a ziaristilor plătiți adecă aproape a tuturor cari scriu în acest moment în presa română, căci n'am vrut să trecă fără o protestare din partea mea interpretarea răuvoitoare a câtorva fraze luate dintr-o scrisoare recentă a dlui Mișu Cantacuzino, interpretare pe care dl C. Mille a crezut de cuviință să o facă în numărul de ieri al »Adevărului«.

Nu pledez pentru mine, »La Patrie« fundată de curând, grație unor suscripții și al cărei bilanț se va solda desigur cu o pierdere, nu își plătește directorul său politic.

De altfel, singura condiție pe care am pus-o când am primit să conduc acest ziar, a fost aceea de a nu fi plătit.

Aceasta nu o spun pentru a căuta să mă strag dela solidaritatea pe care dl Mille o stabilește între ceilalți ziaristi și mine. Această solidaritate o primesc întregă și cu mândrie. Știu prea bine cât curaj și spirit de sacrificiu cere această carieră a ziaristicii, mai ales din partea acelor cari sunt săraci, pentru a refuza să leg soarta mea de-a lor. Nefiind nici eu însuși bogat, cunosc frământările intelectualilor, cari lucrează sub puterea necesității și cu conștiința dureroasă a nesiguranței viitorului. Numai nepricepând adevăratele lor sentimente poți să-ți permiți, să afișezi un dispreț pentru ziaristi, printre cari revendic onoarea de a fi socotiți.

Din România.

Societatea literaților. Luni seara 28 Aprilie a. c., s'au întrunit un număr de literați, cari au pus bazele societății scriitorilor români. Scopul acestei societăți este apărarea drepturilor și intereselor materiale și morale ale scriitorilor.

S'au votat statutele ce au fost alcătuite pentru acest scop și s'a ales următorul comitet: președinte, Cincinat Pavelescu; vice președintele, Gh. Ranetti și D. Anghel; censori, Mihail Sadoveanu și C. Sandu-Aldea; chestori, Ioan Adam și Gh. Murru; secretari: Em. Gârleanu și Ludovic Dauș; bibliotecar St. O. Iosif; casier Virgil Caraiavan; membrii Arthur Stavri, Al. G. Florescu, I. A. Barabescu, I. Al. Brătescu-Voinești, Arthur Go-

martiri creștini își petreceau în rugăciuni ultimele lor zile înainte de a fi dați pradă fiarelor. O galerie subterană, lungă de aproape o jumătate de kilometru conduce dela Coloseu la muntele Cellu; pe această galerie treceau soldații, sclavii, martirii și fiarele ce trebuia să-i sfășie.

Ah, dela jocurile de circ se ajunsese la hecatombe de creștini, la valuri de sânge, numai și numai pentru voluptatea sălbatică a oronilor. Când fanfarele sunau, când ostașii deschideau cortegiul, în arena albă a circului pătrundeau glandatorii nuzi, frumoși în desăvârșirea formelor, roboții și eleganții, treceau pe sub loja împăratului înclinându-se și salutându-l: »Salve, o Cesare, muritorii tăi te salută! Și pe când corpurile lor cu mușchi elastici de oțel se încolăceau în mături și apărări, de sub velum roș de purpură cădea o ploaie de petale de trandafiri pe când în vase mari de bronz ardeau mirodenii ce parfumau aierul.

Iar când fiarele sfășiau pe creștinii fără apărare, în circ plutea mirosul greu de bestie sălbatică, amestecat cu odoarea fadă a sângelui viu...

...Privesc în sus. De un albastru de nedescris, cerul Italiei se desfășoară limpede, așa de clar așa de nalt! Norii rari, albi ca zăpada au pierit, s'au topit și toată bolta este senină și strălucitoare, iar soarele viu își trimete săgețile lui calde, de 1800 de ani de când bat pe Coloseu, au dat pietrelor culoarea de rugină.

Măne sunt Paștile!... Ce-o fi prin țara noastră?... Ce-o mai fi pe la noi pe-acasă?...

Roma, Aprilie 1908.

rovei, N. Dunăreanu, Ion Clocârlan, D. Nanu și Gh. Sylvan-Becescu.

Toți scriitorii români, cari voacă să intre în societate, sunt rugați să ceară informații dela președintele societății (Hotel Splendid) sau dela oricare alt membru din comitet.

Sfințirea unei cruci în Buteni.

Preotul din Buteni, părintele Iuliu Bodea, aflând că credincioșii bisericii noastre emigrați în America, în semn de alipire către credința strămoșască și pentru ca bunul Dumnezeu să le ajute a se întoarce acasă la ai lor în pace sănătoși precum și ca o amintire veșnică a numelui lor, voacă a face bisericii o jertfă însemnată, le-a trimis un circular (apel) în care l-a îndemnat, ca după ce ruga din drumul ce conduce spre Hălmeagiu e în stare slabă să se decidă cu toții a contribui pentru ridicarea unei alte rugi în locul aceleia și dacă le stă în putință s'o ridice chiar din piatră. Primită fiind ideea cu bucurie din partea lor preotul Bodea le-a trimis mai multe planuri, dintre cari, bravii emigrați au ales pe cea de marmură, deci pe cea mai scumpă și care așezată gata la loc cu grilaj cu tot a costat peste 1000 cor. Astfel crucea s'a și ridicat.

Actul sfințirii s'a celebrat Duminică, în 10 Maiu st. n. a. c. prin preoții: Iuliu Bodea și Ioan Cosma, (părintele protopop având a conduce o alegere de preot și una de învățător în tract a fost împedecat a participa), — care a decurs în modul următor:

După săvârșirea sf. Liturghii întreg poporul, care era adunat în număr foarte mare, în frunte cu preoții sus numiți, am eșit în sunetul clopotelor, cu prapori și repizi în câmp la locul destinat. În tot drumul până la rugă (cruce) a cântat corul bisericesc din Buteni.

Ajunși aci s'a făcut sfințirea apei, mai apoi a rugii. Când ruga a fost deja sfințită corul a cântat »Pre Time Te lăudăm«. A urmat după aceea sfințirea țarinei și stropirea credincioșilor, apoi s'au făcut rugăciuni speciale pentru emigrați și în fine părintele Iuliu Bodea începând cu cuvintele: »Crucea tale ne închinăm stăpâne« a ținut o predică frumoasă și foarte acomodată care a stors lacrimi din ochii multora, mai ales a acelor a căror consăngenii se aflau departe, peste țări și mări, de locul unde se rădicau rugăciuni pentru ei. Ca de încheiere părintele Bodea a citit apoi numele tuturor ce au contribuit la ridicarea acelei cruci și când a rostit cuvintele ca: »Dumnezeu să-i trăiască« corul a intonat »Întru mulți ani«. Astfel sfârșindu-se mărețul și însemnatul act, în ordinea precum am plecat, ne-am întors cu toții la sfta biserică, în laude și cântări preamărind pe Dumnezeu.

Iată și numele celor ce au ridicat această frumoasă cruce precum și sumele cu cari au contribuit: Teodor Serb, Toader Mihai, Florea Jonca, Pavel Crișan, Teodor Dereu, Antonie Ghiura, câte 50 cor., Simeon Burza 45 cor., Petru Ghiura, Irimie Ruja câte 35 cor., Simeon Ardelean, Teodor Perve, Igna Sărb, Florea Corbăcer, Teodor Lucaciu, Petru Măguran, câte 30 cor., Vasile Ghergar 25 cor., Mihail Pehan, Constantin Zimbran, Carol Horák, Petru Luștea câte 20 cor., Zăhărie Hauga 17.50 cor., Andrei Iancovicu 15 cor., Iuliu Szentecki (răposat acasă), Ioan Cornea, Teodor Bărdan, Mitru Stefan, câte 10 cor., Ioan Goliș, Petru Fica, câte 5 cor., — toți din Buteni, — apoi Mihail Dalca, 10 cor., Teodor și Pavel Dalca și Vasile Szcuti câte 5 cor toți din Almaș. Dumitru Martin, din Cărpiniș (c. Sibiu) și Mih. Schneider din Bistrița câte 5 cor. Afară de acestea contribuții au mai dat fiecare câte 20 fileri de literă pentru inscripțiile după cruce pe care sunt gravate și numele lor.

La reușita deplină a lucrului a mai contribuit părintele Iuliu Bodea prin aceea că a pus la dispoziția organelor bisericești trăsura sa pentru aducerea pietrelor la facerea fundamentului, apoi s. biserică a adus pe spesele sale crucea dela fabrica din Borșșeș și a plantat în fiecare colț al crucii câte un acăț (pănar) altoit.

Frați emigrați butneceni!

Când vă aduc la cunoștință, pe aceasta cale modul cum jertfa voastră a fost sfințită și dată în grija lui Dumnezeu pentru a vesti din neam alipirea voastră către malca bisericii și către credința voastră strămoșască, nu pot să nu vă aduc la cunoștință și aceea, că dacă voi din depărtare din rodul ostinelor voastre ați adus această jertfă pe altarul credinței strămoșești, — asemenea vouă adus-au însemnată jertfă și părinții, frații și prietenii voștri de acasă, cari când au văzut că școala, filca bisericii, este în primejdie, obligatu-s'au cu însulețire a aduce toate jertfele posibile pentru mântuirea ei.

Și când astfel de fii bravi are neamul nostru, și credincioși devotați biserica și instituțiunile ei, cu încredere ne putem zice cu poezia că conțrarii:

Înzădar își pun silința
Cu un zel înflăcărat,
Să ne-abată din credința
Ce ne zice ne'ncetat:

»Vol cât timp români veți fi
Nu vă temeți că-ți pei!«.

Și cu acestea încheiând raportul vă zic: Să fiți sănătoși și Dumnezeu să vă aducă acasă, la ai voștri, în pace și voloși.

Buteni, Duminică Mironositelor 1908.

Ioan Roșu, inv.-dir.

Din străinătate.

Expediția rusească în Persia. Expediția rusească constatătoare din două batalioane de vânători, o șoinie de cazaci și o baterie călărească, trimisă la granița Persiei pentru pedepsirea curzilor a trecut granița distrugând opt sate persiene.

Ambasadorul italian la Paris va fi contele Gallina, fostul ambasador la Tokio.

Ministrul de externe rus la Berlin. În curând ministrul de externe rus Isvoiski va călători la Berlin și e foarte probabil că el va prezida plănuta conferință despre reformele macedonene.

Dela conferința aceasta scrie ziarul »Novoje Vremja« nu așteaptă Rusia mult, cu atât mai mult însă sperază la întărirea alianței ruso-germane la care se lucră de prezent.

Grevă cu foame în închisoarea dela Varșovia. În închisoarea din Varșovia se află 150 de arestați preventivi cari au intrat în grevă de foame, de oarece, le-au detras favorul de a fi cercetați odată în săptămână de rudenii precum și oprirea de a mai fierbe ceaiu în ciașcele lor. Criminalii de rând, să prezioneze pe directorul închisorii și prin aceasta să mărească pretențiunea condamnaților, politici au intrat și ei în grevă.

Asemenea au purces și femeile, și așa de prezent mai mult ca 500 de condamnați rabdă foame.

Principele Eulenburg în închisoare. Tribunalul din Berlin a decis ieri în cauza eliberării principelui de Eulenburg în schimbul unei cauțiuni de 1/2 milion de mărci. Conform știrilor ce le avem, tribunalul a respins rugarea, n'a primit cauțiunea dar a susținut și pe mai departe arestare principelui de Eulenburg. Azi se va publica sentința tribunalului. Actele referitoare la chestia Eulenburg sunt așa de multe încât ar ajunge pentru două volume mari.

Ziarul »Voss. Ztg.« scrie următoarele: Ieri s'au colportat diferite știri despre principele de Eulenburg. Într'un loc s'a vorbit că boala principelui a împedecat decurgerea cercetării, în alt loc însă că principele s'ar fi otrăvit.

Toate aceste știri însă nu corespund adevărului. Pe principe de prezent îl au în pază doi poliști.

Ziarul »Post« despre familia Eulenburg scrie așa: Pe principe îl cercetează zilnic cei trei copii ai săi cari în toată ziua vin la Berlin. Familia

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás

măstru de monumente și pietre de elmit.

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazin se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25. Căncelaria și magazinul central: Kolozsvár, Dózsmá-u. nr. 21. Telefon 662. Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatok.

principelui se nzuiește a ameliora starea capului familiei lor. Soția principelui putem zice se sforțază a scăpa pe principe din starea în care a ajuns. Ea se scoală mai întâi dimineața și totodată ea este prima care intră în sala principelui, dar totodată și ultima care îl părăsește. O fată a principelui care studiază în Berlin de asemeni cercetează pe tatăl său zilnic. O a doua fată care se află în străinătate de asemeni a venit acasă mergând la spitalul Charité. Numai a treia fată care e măritată după secretarul principelui nu l-a cercetat pe tatăl ei, deoarece se află în dușmănie.

Din München se telegrafiază că redactorul ziarului »Post« a avut în interviu zilele trecute cu comerciantul Riedl, care după confruntarea cu principele Eulenburg s'a întors la München. Riedl a spus, că l-au dus la patul bolnavului, și după ce a recunoscut pe principe, judecătorul i-a poruncit a declara încă odată ceea ce știe despre Eulenburg. Înzădar s'a rugat să i cruce deoarece a mai spus de vre-o cinci—șase ori, și nu poate spune altceva decât tot ceea ce a spus în procesul dela München. Când a gătat cu declarația, principele infuriat și lovind cu mâna peste plapomă a strigat tare:

— Riedl, Riedl, ești un nemernic și un ticălos! Eu n'am făcut cu D-ta nimic!

— Ce? a răspuns Riedl — să-ți fie fost rușine atunci și nu acum. Te rog d-le principe spune adevărul, deoarece și eu trebuie să l spun înaintea lui D-zeu și a oamenilor.

În aceasta și judecătorul a rugat pe principe să spună adevărat, dându-i și timp necesar să se gândească retrăgându-se puțin la o parte. Acum principele s'a întors cu fața către părete și s'a prefăcut că plânge după aceasta a adormit.

După aceasta Riedl a povestit cum la Ernst (alt martor în acest proces) s'au sf'at 20 de scrisori, dar că ce este scris în acestea nu știe de oarece Ernst nu i-a spus.

În sfârșit a declarat, că dacă principele nu s'ar fi jurat și nu ar fi tras la răspundere pe alții atunci și el, Riedl ar fi tăcut însă așa trebuie să fasoneze în defavorul altora de oarece fiind el comerciant de lapte a avut în timpul din urmă pierderi, pierzând pe mai mulți din mușterii sei.

Un singur partid.

Ministrul Kossuth a fost Duminecă la Cincibiserici (Pécs), unde s'a desvăluit o statuie a tatălui său. L'a însoțit și fratele său Teodor, care de altfel s'a dovedit că știe vorbi scurt, și mai cuminte decât mulți miniștri ori alți bărbați cari tot politică fac.

În vorbirea care a rostit-o, ministrul Kossuth și-a arătat nădejdea că încurând întreaga coalitie o să fie — *un singur partid*.

D'atunci toate ziarurile ungurești tot despre asta scriu, arătând că într'adevăr ar fi bine ca în locul a trei partide, să fie unul singur. Țara și tronul ar fi siguri atunci de *stabilitate*.

Într'adevăr, dacă liberalii au stat la putere vre-o 30 ani, coalitia de ce nu s'ar aranja să stea și ea cât de mult. »Bud. Hirap« și scrie ca acest singur partid (nu-i de însemnătate ce nume va purta), să-și facă și el program pentru 20 ani și desigur atunci miniștri d'acum în scaunul de catifea vor muri. Căci la urma urmelor, asta le este dorința căpeteniilor din coalitie.

Greutatea este, deocamdată, cum să se împartă pe putere.

Mai este însă și altceva la mijloc: Viena! Ii va veni oare ei la socoteală să se facă prizoniera unui singur partid și chiar admittând că M. Sa Francisc Iosif s'ar ști în-

țelege cu Wekerle, Kossuth și Andrássy, e întrebarea dacă viitorul domnitor le va da și el țara pe mână...

O dietă aleasă pe temeiul *votului obștesc* poate apoi și ea trage dungă peste socoteala domnilor.

D'aceea se și codește coalitia să aducă această lege.

Din cameră.

— Sfârșitul ședinței dela 13 Maiu. —

La sfârșitul ședinței de ieri a dietei, văzând volnicia prezidențială, deputatul ungar Nagy György i-a strigat președintelui (după ce acesta îl amenințase că-l dă pe mâna comisiei de imunitate pentru că ceruse să se constate dacă sunt 40 deputați în ședință) următoarele:

— »Am zis de mult, că în loc de clopoșel să folosești revolverul, ca să împuști asupra celor ce intrerup!«

Se înțelege, Nagy György a fost îndrumat la ordine, dar ceea ce a spus, a nimerit-o, căci stările din dietă sunt de nesuferit.

NOTAȚI.

ARAD, 14 Maiu n. 1908.

Björnson și Ungurii. La articolul d'o rară energie și documentare al lui Björnson, trei unguri au socotit de bine să răspundă redacției »März« din München. Au pățit-o însă, căci numita redacție punând la dispoziția marelui poet acele răspunsuri, Björnson replică acum iară strănic, arătând toate prigonirile ce sufer naționalitățile de sub regimul ungar și toate ticăloșiile ce săvârșesc oligarhii.

— La temniță. Părintele Ilie Bursașiu a intrat cu ziua de azi în temnița de stat dela Seghedin, pentru a-și împlini osânda de 30 zile, ce i-s'a croit în luptele electorale.

— Fruntași harnici. Însemnăm cu plăcere numele d-lui Vătășanu, preot în Zoltan (tractul Sighișoara) și a fiului său G. Vătășan, profesor în Brașov cari pentru a mântui școala românească din Zoltan, și mai ales pentru a da pildă sătenilor, au jertfit din al lor și au contribuit astfel să susțină o școală bună într'un sat mic și sărac.

Și alți fruntași ar putea să ia pildă!

— Învățători unguri pedepsiți. Între directorul și învățătorul de la școala de stat din Pecica s'au ivit neînțelegeri, cari au ajuns înaintea comisiei de disciplină a comitatului Aradului.

Comisia disciplinară a comitatului Arad (ținând ședință în 14 Noembrie a. t. a pedepsit cu dorgatoriu atât pe directorul Haller Imre cât și pe învățătorul Toncza Sebestyén (român renegat). Amândoi însă au apelat încontra sentinței comisiei disciplinătoare la ministrul de culte și instrucție publică. Acum însă avem știrea că ministrul a aflat că e prea moderată sentința comisiei de disciplină și având în vedere acuzele grave, a schimbat pedeapsa cu transferarea ambilor învățători în alte comune pe spesele lor proprii. Sentința e ridicată la valoare de drept. Despre transferarea celor interesați se va îngriji ministrul la finea acestui an școlar.

Pe Toncza să-l ducă la Dobrișin, că acolo îl este locul!

— Știre personală. P. S. Sa Episcopul dr. Vasile Hosszu a sosit la Fiume, unde a luat măsurile pentru buna primire a excursioniștilor pe cari îl conduce la Roma și cari vor sosi la Fiume în 20 Maiu.

— Părăsirea unui bălușag. Ministerul de finanțe a hotărât de a sista în anul 1909 purtarea bălușagului (minării) de stat din baia de-aramă (Rézbánya), în care s'a produs Bismuth și aramă conținătoare de cositor (plumb). Ministerul a provocat pe comitele suprem al comitatului Bihar de a încetățeni în acest (tut diferite ramuri de ale industriei de casă, pentru ca populațiunea, care prin desfacerea (disolvarea) acestui bălușag va fi fără pâine, să-și alie, alt câștig.

— Pentru grănițeri. Ni-se scrie: Iubiți frați din graniță, ai fostului regiment confinar român banatic nr. 13! Să vă interesați de procesul primcodreanului de control al foresteriei din Caransebeș Ioan Kler servitor de 20 ani, cu oficiantii comunității de avere pentru administrarea averii fostului bravilor grănicer, câștigată cu arma în mână de 102 ani în preț de 10,000,000 fl. Grănicer.

— Schimbarea numelor comunelor. Ni-se scrie: În nr. 93 din 27 Aprilie a. c. a preștitului ziar »Tribuna« la rubrica »Maghiarizarea numelor de comune în comitatul Aradului« între alte multe comune e înșirată și comuna noastră Culediu că și-a schimbat numele respective maghiarizat cu consimțământul nostru, ceea ce însă nu corespunde adevărului, deoarece noi în ședința ținută în aceasta afacere, cu totalitatea voturilor și cu motive destul de convingătoare am respins schimbarea numelui comunei noastre Culediu în Kösvéd, ceea ce putem documenta și cu copia protocolului luat în acea ședință.

Că a fi dar mâne sau mai târziu Kösvéd noi nu purtăm vina, căci datorința ni-am făcut-o, ci cel în putere neluându-ne în samă dorințele și hotărârile noastre. Culediu, la 29 Aprilie 1908. Terentiu Nichitla, preot.

Luăm cu plăcere la cunoștință. Se vede însă că notarul și fibriul nescotesc voința DVoastră. Faceți arătare la comitat și minister!

— Advocat nou. Am onoare a vă face cunoscut că mi-am deschis cancelaria advocațională în Gherla (Szamosujvár). Dr. Corneliu Rusa, avocat.

— Parohie. Ni-se scrie: În frunțașă comună Vrani, protopresbiteratul Bisericii-albe, cu sediul Jam, s'a publicat concurs de preot clasa II și fiindcă nu s'au aflat competenți de a doua clasă s'a permis din partea consistoriului și cel de clasa III. Dar cum într'o comună frunțașă ca Vrani nu s'au aflat competenți de cl. II? Nu știm ce e cauza căci asemenea am pățit-o și cu alegerea de învățător?

— Foc din trăznet. Ni-se scrie: Miercuri în 6 Maiu n. 23 Aprilie v. ziua sf'itului mucenic George sara s'a năpustit un viscol cu ploaie, asupra comunei Băbda, descărcându-se un trăznet grozav în stiuoacea (moara) economilor Teodor și Savu Cărbăș care la moment a luat foc. Spalma a fost foarte mare, căci vântul sufla cu tărie; focul însă nu sa lășit mai departe, din cauza ploii torențiale, dar săoacea a ars cu desăvârșire.

Paguba este destul de înămnată nefiind asigurată moara.

— În amintirea lui Pavel Cotoșiu. Următorii prieteni ai mult regretatului Pavel Cotoșiu, fost actuar metropolitan și membru folositor al multelor așezăminte culturale ale noastre, dăruiesc întru eternizarea memoriei lui, anume fondului »Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace«, precum urmează: Dr. Lucian Borcia, avocat 5 cor., N. N., P. T. și Iul. E., fiecare câte 1 cor., Ioan Rebege, funcț. la »Albina«, 2 cor., Silvestru Moldovan, redactorul »Fol. Pop.«, 1 cor., Arseniu Bunea, secretar grănițar, 2 cor., dr. Valeriu Ghibu, cand. de adv., 1 cor., dr. Petru Șpan, profesor semin., 3 cor., și Timoteu Popovici, profesor de muzică, 1 cor.

In atențiunea parohiilor!

SZENTGYÖRGYI OSZKÁR,

pictor de firme de embleme de biserică și auritor, Marosvásárhely, Kossuth Lajos utca 26.

Săvârșește orice lucru în branșa aceasta în mod de gust frumos și trainic pe lângă garanție. Însemnez că pictarea bisericilor am studiat-o în decurs de mai mulți ani în București și în celelalte orașe mai mari ale României și așa e eschisă

orice incorectitate în executare. — La dorință se trimit desemnuri porto-franco.

Cu distincă stimă:

Szentgyörgyi Oszkár.

— Chipul în vîeu al mult regretatului dr. Aurel Brote, pregătit de pictorul Hoffrichter din Reichenau pentru localul »Reuniunii române agricole sibieni«, decorează de câteva zile vitrina Bibliotecii arhidiecezane din Sibiu. Chipul e cât se poate de succes.

Mulțămîntă publică. La propunerea direcțiunii, onorabila adunare generală a institutului de credit și economii »Albina« din Sibiu a binevoit a ne vota din cuota de binefacere un ajutor de cor. 200.

Pentru acest dar repețit și pentru valorosul sprijin, ce ni-se dă la realizarea scopurilor mărețe și de interes obșteșc, ce sunt rezervate reuniunii noastre agricole, exprimăm și pe această cale adânc simțita recunoștință a tuturor membrilor noștri.

Sibiu, 10 Maiu 1908. Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«. Pant. Lucuța prezident. Vic. Tordășianu secretar.

— **Aviz învățătorilor.** Călăuziți de experiența făcută cu metoda fonomimic în decurs de un lung șir de ani și încurajați de rezultatele ajunse la instruirea cetățului și scrisului din cl. I, cu ajutorul acestei proceduri metodice, învățătorii George B. Boieriu și George Codrea au scris cartea: »Metoda fonomimic aplicată la învățarea cetățului și scrisului românesc«.

Cartea e pusă sub tipar și va apărea în curând.

Învățătorii cari doresc să alibă această carte să se adreseze la G. B. Boieriu director școlar în Viața de jos (Aleștist), com. Făgăraș, trimițând prețul redus de 1 cor. 30 fil.

— **Procesul haranimelor dela Dános.** Cu privire la procesul țiganilor, cari au omorât pe crășmarul Szarvas, pe soția, pe fata sa și pe servitorul Tabányi, proces care decurge de 20 zile avem următoarele știri:

Interesul publicului față de acest proces monstru scade pe zi ce merge. Ședința de ieri s'a prevăzut a decurge în liniște. După prânz însă s'a întâmplat scene foarte agitate, de cari până acum nu s'au mai întâmplat în sala ședințelor. Anume s'a întâmplat conflict între dr. Török Aurel, profesor universitar și medic și între apărătorii haranimelor. Sfârșitul conflictului a fost că ședința a fost întreruptă deoarece apărătorii au părăsit sala ședințelor. Din norocire a succes procurorului a rezolva acest conflict pe cale pacifică, deoarece dacă apărătorii s'ar fi ținut morțiș de încăpăținarea lor, pertractarea aceasta grea și care a durat aproape trei săptămâni s'ar fi sistat, iar înaintea altui tribunal ar fi trebuit să se înceapă din nou acest proces monstru.

Despre pertractarea de ieri avem următoarele: După ce procurorul anunță că s'au mai anunțat trei martori cari volesc se fășioneze, președintele primește acoasta și îndrumă ascultarea martorilor.

Prima e Kalmár Vilma, care spune, că fiind odată la Szarvas a aflat în verandă 2 țigani și o țigancă. Unul dintre țigani a zis cătră Teréz (fata adoptivă a cărcimarului): ah! ce frumoasă ești! la ce Teréz l-a întrebat că ce are cu ea?

La aceasta țiganul i-a răspuns: »Dacă n'am viu aveale«

Cunoaște pe toți trei țiganii.

Al doilea martor e Gáspár care a fășionat, că Szarvas eră om cu stare. Cunoaște de asemeni pe mai mulți dintre țigani.

Urmează al treilea martor, jidanul Schwartz Gábor. Spune că a văzut trei țigani înainte de omor la cărcima dela Dános.

Președintele îl întreabă: că oare cunoaște pe careva dintre țigani?

Martorul: Da cunosc pe Tuta și pe Trocar Marcia.

Marcia la aceasta strigă cât o la gura: Ulta-te bine, hoț de jidan ce ești.

După aceasta se purcede la jurarea celor trei martori.

A urmat apoi o pauză de 10 minute.

După pauză la orele 12 $\frac{1}{2}$ intră în sala de pertractare expertul dr. Török Aurel medic și profesor universitar. Expertul dr. Madzsár József adus de apărătorii încă e prezent.

Președintele constată că ieri expertii dr. Török și dr. Madzsar au examinat pe acuzați.

Expertii depun jurământul. Primul e ascultat dr. Török care pe baza cercetărilor făcute își spune apoi părerea despre etatea acuzaților.

După aceasta au urmat scene foarte agitate. Dr. Török Aurel și-a terminat exposeul și în întelesul legii au urmat întrebările apărătorilor.

— Magnificența voastră credeți de posibil că Lakatos Kuna János este numai de 18—19 ani — întreabă pe expert dr. Elek Mór, apărătorul lui Lakatos Kuna.

— La aceasta nu pot răspunde, pentru că aceasta-i apucătură de avocat! — răspunde agitat dr. Török Aurel.

Atâta le-a trebuit apărătorilor, (notați bine toți sunt de cei din sânul lui Avram!) au început să sare de pe scaune și să strige că:

Nu permitem aceasta! La aceasta n'al drept! Nu ne învăța pe noi!

Președintele numai cu greu poate restabili ordinea, ca mai târziu să izbucnească și mai cu furie.

Așa a și fost.

Liniștea a durat numai câteva minute izbucnind din nou sgomotul.

Spuneți-mi Magnificență cari sunt observațiile acelea pe cari vă bazați, că Balog Tuta a trecut de 20 ani? urmează cu întrebarea dr. Baumfeld apărătorul lui Balog.

Din mărimea dinților, a fălcilor și soldurilor deduc acesta — respunde foarte iritat dr. Török lovind cu pumnul în masă.

Apărătorii sar dela locurile lor și gesticulează foarte nervoși:

Aceasta în adevăr nu o permitem! Așa nu s'a mai purtat cu noi nimeni! Dela un profesor universitar n'am așteptat așa ceva!

Președintele însă l-a îndrumat la ordine.

Îndrumarea la ordine a fost pentru apărătorii ca un mănunchiu de paie pus pe un foc aproape stâns. Apărătorii au declarat părăsind amenințător sala, că de aici înainte nu vor mai asista la pertractarea acestui proces. Singur dr. Ráz Géza a rămas în sala de pertractare.

Mai târziu dr. Török Aurel se scoală și declară că nu a avut intenția să atace s'au să vateme pe domnii avocați. Nu aceasta i-a fost intenția lui!

Nefiind prezenți apărătorii, președintele suspendă din nou ședința.

După pauză — când adevărat președintele a deschis din nou ședința — toți erau curioși că ce au hotărât avocații?

Se introduc acuzații, jurații își ocupă locurile numai apărătorii nu se prezintă.

— Unde sunt domnii avocați? întreabă președintele pe servitorul de sală.

Nu sunt aici! răspunde acesta.

Președintele așteaptă timp mai îndelungat când iacă că intră avocatul dr. Hevesi Illés.

Președintele îl întreabă:

Nu se prezintă domnii apărătorii? Declară că în caz, de neaprezentare voi cere constituirea unui nou juriu iar speșele de până acum de 5000 de coroane le vor suporta domnii apărătorii.

— Până nu vom căpăta satisfacție nu ne vom prezenta la pertractare — declară dr. Hevesi.

Suspend ședința până mâine — declară președintele — iar cazul acesta îl voi face cunoscut camerei comerciale.

— **Virtutea ovreiască.** Sub titlul »Jidanii în Presă«, dl. A. C. Cuza, cunoscutul profesor universitar dela Iași publică în »Neamul Românesc« texte biblice foarte convingătoare. »Totul este îngădui la evrei, pentru a se înavuși, chiar cu sacrificarea clustei proprii a poporului sfânt«.

Iată într'adevăr, textul biblic citat de dl. A. C. Cuza:

»Moise 12. Și se făcu foamete în țară, și Avram se pogori în Egipt, ca să petreacă acolo, că foametea eră acolo în țară. Și, apropiindu-se el să intre în Egipt, zise cătră Sara, femeia sa: Iacă eu cunosc că tu ești femeie frumoasă la față. Și se poate întâmpla ca egiptenii, văzându-te pe tine, să zică: Femeia lui este aceasta, și pe mine să mă omoare, și pe tine să te lase vie. Zi, te rog, că ești soramea, ca pentru tine să-mi fle bine... Și, venind Avram în Egipt, văzură egiptenii pe femeie că eră frumoasă foarte... Și femeia fii dusă în casa lui Faraon. Acesta pentru dânsa făcu bine lui Avram, și el dobândi oi și boi și asini, robi și roabe, și asini și cămile«.

»Moise 20. 1. Și Avram plecă de acolo la țara cea de spre miază-zi... Și Avram zise despre Sara, femeia sa: Ea este sora mea; și Abimelech, regele Gherarei, trimise și luă pe Sara...

Și Abimelech luă ei și boi, robi și roabe, și le dete lui Avram, înapoi și pe Sara, femeia sa«.

Din aceeași stofă a fost și fiul lui Avram, acel Isaac, din care la școală ni-se făcea un model de virtute și castitate. Cât privește pe soția sa, ea a fost cel puțin tot atât de depravată, ca și soacră sa, Sara.

Textul biblic, citat de dl. A. C. Cuza, în această chestie, este foarte categoric:

»Moise 26. 6. Și Isaac locui în Gherar. Și, când bărbații locului îl întrebară despre femeia sa, el răspunde: Soră mi este... Și Isaac sămănă în pământul acela și culese în acel an înșuțit; că Iehova îl binecuvântă pe dânsul. Și acest om se măi, și el, din ce în ce mergea, se mărlă, pânăce fii mare foarte. Și el aveă turmă de oi, și creadă de boi, și mare număr de robi, și Fillstenii îi pizmulau... Ba și Abimelech zise lui Isaac: Du-te dela noi, că tu te-ai făcut mult mai tare decât noi«.

»Moise 32. 2. Și va fi că, ieșind voi din Egipt, nu veți merge cu mâna goală; că fiecare femeie va cere dela vecina sa și dela oaspetea casei sale vase de argint și vase de aur și vesminte, pe care le veți pune pe fii voștri și pe fiicele voastre, și veți despola pe egipteni«.

— **Cutremur de pământ.** Din Catana se anunță că în comuna Acirelie s'a produs Lună un puternic cutremur de pământ, care a adus mari stricăciuni. Victime omenești însă n'au fost. Cutremurul de pământ a pricinuit stricăciuni în satele Malati, Cuzzi, Moratro, Schilichenti. Sunt număratoase case crepate și în parte dărâmate.

— **Rescoală în două penitenciare rusești.** — Robii din închisoarea dela Simieropol au încercat ieri să fugă, dupăce mai înainte au pus mâna pe arme. Au rănit mortal pe directorul temniței, pe adjutantul lui, pe doi păzitori iar pe medic l-au omorât pe loc. Numărul scăpaților este necunoscut.

În localul sentinei dela închisoarea din Iecaterinoslav au aruncat mai multe bombe, cari esplozând au spart pereții închisorii în mai multe locuri. Robii au încercat să scape prin pereții spărți, sentinela însă a pușcat asupra lor omorând pe zece din ei. Și în interiorul închisorii sunt mai mulți morți și răniți.

— **Elsas-Lotharingia.** Din incidentul restaurării castelului dela Hochköigsberg împăratul Wilhelm va proclama provincia Elsas-Lotharingia de stat federativ german.

— **Moltke și — vătămarea de onoare.** Mare consternație a produs în Berlin sentința »Schöffengerichtului«, care a aflat vătămarea de onoare prin faptul că un comerciant a strigat unui polițist — Moltke! Comerciantul la tribunal s'a apărat cu aceea, că el prin numirea polițistului »de Moltke« a ținut la »Moltke« geniu militar (!) și nu la contele Moltke, care în timpul din urmă a jucat un rol așa de trist. Tribunalul însă l-a pedepsit pe comerciant cu 60 mărci amendă.

Contele Kuno Moltke care în timpul din urmă a trăit în Egipt, este acum în călătorie spre Germania și probabil va sosi în jumătatea doua a lunii Maiu la Breslau, unde dupăce va repăși din armată se va așeza defenitiv.

— **Un mozaic din veacul al VII-lea în biserică Sfintei Sofii din Salonic.** — În biserică sfintei Sofii din Salonic au suferit mai toate icoanele din biserică din pricina musulmanilor. Au spoiți pereți peste zugrăvitori și picturi și au scris pe ei povești dela Coran. Biserica a mai suferit și de pe urma unui foc care a afumat și înegrit totul.

Arhitectul francez Le Tourneau a reușit însă să curețe și să dea icoanelor strălucirea veche.

S'a văzut că în mijlocul bolții eră un Hristos foarte frumos lucrat în veacul al VII-lea; Maica Domnului din Aspida e din veacul al VIII-lea. S'a descoperit deci o lucrare în mozaic, însemnată pentru istoria artei.

— **Moartea lui Albert de Lapparent.** Vestit geolog și profesor, secretar la Academia de științe și președinte al societății geologice, Albert de Lapparent a murit în vârstă de 70 de ani. E cunoscut prin cărțile sale asupra geologiei și mineralogiei.

Proiectul de tunel de sub La Manche să sprijinește pe studiiile lui.

x Sticlărie, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de china se pot procura pe lângă prețuri fixe și de încredere la urmașul lui Müller Somlyai, Kolozsvár, Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelambre de biserică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă cisălate 72 cr. *Vă rugăm să fiți atenți la firmă.*

Irredentismul român.

— Ședința dela 14 Maiu n. a Camerei. —

— Prin telefon. —

Prezidează Justh.

Senzația zilei este vorbirea dușmănoasă alui Baross János, care a învinuit pe români că vor să spargă Țara Ungurească și să alipească Ardealul către România.

S'a năpustit ungurește îndeosebi asupra băncilor românești, zicând că și acestea au ca țintă să prăpădească pe unguri.

Ordinea de zi.

La ordinea zilei este proiectul de buget.

Szentkirályi Zoltán (kossuthist) votează bugetul, căci are încredere în guvern.

Csépány Géza nu votează bugetul, căci guvernul acesta este mai slugarnic Vienei decât ori care alt guvern ce a fost până acum. Mai spune că bugetul nu-i real.

Endrey: Lasă asta în grija lui Wekerle!

Csépány continuă să critice aspru guvernul.

Nagy Emil atacă pe kossuthiștii din stânga extremă, numindu-i trădători.

Bozóky Árpád îi răspunde însă îndată, zicând că cei din stânga extremă n'au avut vreme și prilej să tradeze nimic, kossuthiștii cari se îndulcesc însă la oala puterii, au uitat, au tradat învățăturile lui Kossuth.

Vorbește apoi kossuthistul Baross János, cu o ură neîmpăcată împotriva românilor și a socialiștilor. Zice că noi toți suntem irredentiști, cari vrem să spargem Țara Ungurească și să ne alipim regatului României. Chiar băncile românești nu urmăresc altă țintă, și toate așezămintele românești sunt în slujba irredentei!

Tot așa, atacă aspru pe socialiști. Zice că pe naționaliști și socialiști trebuie învinși printr'o politică economică, și anume prin colonizări și parcelări. Satele române trebuie mutate printre unguri, precum trebuie aduși unguri mulți să copleșască satele românești. A cerut deasemeni ca pământurile băncilor românești să fie cumpărate de guvern spre scop de a fi parțelate ungurilor.

Bugetul îl votează căci are încredere în guvern.

Baronul Victor Thoroczkay cere ca guvernul să facă o politică mai conciliantă cu croații și vorbește cu simpatie și despre fișmani.

Ședința se ridică la orele 2.

După amiază va urma dela 4—8.

Este înscris să vorbească dr. A. Vlad.

Farmacia la „Regina Elisabeta“

laborator medical și cosmetic

Szeged, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental sau gur, fabricate în laboratorul cosmetic și cunoscut sub numele „Elisabeta“.

Mișcarea culturală.

Tinerimea română din Cluj invită la sezațoarea literară a V-a ce va avea loc Sâmbătă în 3/16 Malu st. n. a. c. în »Casina Română«. Inceputul la 6 ore. Intrarea 20 fileri. Veniți curat se va întrebunța pentru procurarea de cărți, reviste, ziare și instrumente muzicale.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 14 Maiu 1908

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Orâu pe Mai 1908 (100 klg.)	23.48—23.50
Secară pe Oct.	17.70—17.74
Ovăș pe Oct.	13.44—13.46
Cucuruz pe Mai 1908	12.94—12.96

INCHEEREA la 4 ORE :

Orâu pe Mai	23.54—23.56
Secară pe Oct.	17.76—17.78
Ovăș pe Oct.	13.44—13.46
Cucuruz pe Maiu 1908	12.98—13.—

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Orâu			
de Tisa	— — —	23 K.	25—24 K. 70 fl.
Din comitatul Albei	— — —	23 >	60—24 > 45 >
De Pesta	— — —	23 >	10—24 > 50 >
Bănățenesc	— — —	23 >	—24 > 35 >
De Bacica	— — —	23 >	05—24 > 50 >
Săcară	— — —	20 >	30—20 > 60 >
Orzul de nutreț, cvalitarea I.	13 >	70—14 >	— >
> de cvalitarea II	13 >	30—13 >	60 >
Ovăș >	>	14 >	80—15 > 20 >
>	>	14 >	—14 > 8 > 0 >
Cucuruz vechiu	— >	— >	— >
> nou	12 >	95—13 >	05 >

BIBLIOGRAFIE.

»Lucașfărul« nr. 10 a apărut cu următorul sumar: Octavian Goga: Prăpastie (poezie). C. Sandu-Aldea: Dora Prigoreanu. Victor Effimiu: Icar (poezie). A. Lapeanu-Melin: Dela noi. V. Demetrius: Sonet (poezie). G. Murnu: Expoziția anuală a »Tinerimii artistice«. Ecaterina Pittș: În codru (poezie). Al. Ciura: Aduceri aminte. B. Liutarul: Din trecutul muzicii noastre. I. D. Soricu: Sară (poezie). Caton Theodorian: Sângele Solovenilor. Mihail Lurgeanu: La răvășit. * Academia Română. O. C. și A. Tăslăuanu: Synnöve

Solbakken de Björnsterne Björnson (trad.) Din de seamă: Două romane (M. Sadoveanu, Inseamnărele lui Nicolae Manea, C. Hodoș, Martiniș Teatru german (G. Hauptmann, H. Suderman și E von Wildenbruch). Cronică: Dela Brașov Conferențele d'ui dr. Valer Brănișce. Un marș al hărniciei. Dicționarul limbii române. Frumuseți cărții. Din Germania. Știri. Poșta redacției. Liștrațiuni: N. Vermont, Cristos consolator. O Murnu, Făt-frumos, Ip. Strâmbulescu, În așteptare, Fr. Storck, Portrete, Kimon Loghi, Prințul bisantină, N. Vermont, Pe Iarbă, Șt. Luchian Peisaj, Ip. Strâmbulescu, Țigăncușe, Nicolai Gane, G. Petrascu, În amurg (studiu). D. M. Mireș, Studiu de copil. C. Brâncuș, Bust. C. Artachino, Desen. Membrii noi ai Academiei Române: A. Bărcănu. N. Gane și Duillu Zamfirescu.

*
Pomelnic pentru pomenirea viilor și morților, la liturgii și parastase legat în pânză 50 fil., în hârtie 30 fil. Se află de vânzare la »Tipografia diecezană« și la »Tribuna« în Arad

*
In editura »Librăriei Școalelor«, C. Sfetea, București, str. Lipsicani 96 a apărut și se află de vânzare:

1. »Haiducul«, Bucura Dumbrava, tradus de N. Prețul 2 lei.
2. »Poezii pentru copii«, culese și publicate de G. H. Prețul 1 leu 50 bani.

*
Au apărut și se află de vânzare la institutul de arte grafice »Minerva«, București, Bulevardul Academiei 3 următoarele broșuri:

1. »O viață« umilul adevăr, de Guy de Maupassant, tradus de Em. Gârleanu. Prețul 2 lei.
2. »Răsplată«, nuvele. de N. Dunăreanu. Prețul 1 leu 50 bani.
3. »Opere complete«, Poezii populare ale Românilor, de V. Alexandri. Prețul 1 leu 50 bani.
4. »Cugetări«, de Adina Gr. Olanescu. Prețul 1 leu 50 bani.
5. »Dureri înăbușite« (Ediția II), de M. Sadoveanu. Prețul 2 lei.
6. »Momente, schițe, amintiri«, Opere complete de I. L. Caragiale. Prețul 2 lei.
7. »Cântarea cântărilor«, de Corneliu Moldovan. Prețul 1 leu.
8. »Extaz«, poezii de Maria Baiulescu. Prețul 1 leu 50 bani.

Redactor responsabil provizor Sever Bocu.
Editor proprietar George Nichin.

Cercul Atrăgător a lui Schmidt

va ținea în piața Béla în zilele acestea

= prima reprezentațiune! =

Rugăm pe toți abonații cari sunt în reștanță ori nu și-au reînnoit încă abonamentul pe cuartatul Aprilie—Iulie, să binevolască a plăti cât mai curând ceace datorează pentru primirea ziarului nostru.

FRANZ JOSEF
APA PURGATIVA CEA MAI BUNA DIN
APELE PURGATIVE.

Cremă de față „Elisabeta“ — de zi și de seară — redă feței fraghezimea tineretii, împiedecă formarea creștelor, face să dispară imediat piștrurile, petele de floc și tot felul de neurățenii ale pielii. Prețul 1 și 2 cor.

Lapte de crim „Elisabeta“, contra tuturor boalelor de piele și a defectelor frumuseții, efect sigur. Prețul 1 cor. 20 fl.

Spirt de păr „Elisabeta“ după o folosare de câteva zile împiedecă formarea mătreței, întărește rădăcinile bolnavale părului. Prețul 1 cor. 60 fl.

„Buzedol“ contra asudării picioarelor și a mânilor — după o singură folosire, efect sigur și în cazurile cele mai grave. Prețul 1 cor.

Singurul deposit la fabricantul. Comandele din provincie se îndeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. nu se socotește împachetarea și porto.

Lemle József, farmacia

„Wällischhof“

sanatoriu

aranjat după sistemul dr. Lahman, cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietitice, jumătate oră depărtare dela Viena în *regiune romantică și sănătoasă.*

Posta și telegraf: Maria Enzensdorf (bei Wien).

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție de recțiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Sturma.

«AGRICOLA»

Insoțire de econ. și ant. în Hunedoara
: : (Vajdahunyad). : : : :

CONCURS.

Prin aceasta deschide concurs pentru ocuparea postului de

contabil

retribuit, **deocamdată** cu un salariu anual de 1200 Cor.—tantiema statutară și îndreptățirea de a intra ca membru la fondul de pensie.

Postul este a se ocupa până la 15 Iunie st. n. a. c. — Concurenții să dovedească cu acte în regulă că au calificarea de la vre-o școală comercială și apoi întru cât au praxa de până acum în afaceri de bancă și cunoștința de limbi.

Ofertele sunt a se trimite la adresa direcțiunii până la 1 Iunie 1908.

Direcțiunea însoțirii «Agricola».

A V I S.

In 6 luna c. seara mi-s'a perdut
un cal cam de 12 ani,

culoarea îi este gălbinie; deci, dacă s'ar afla în careva comună rog să binevoiască a mă aviza, primind totodată și o remunerațiune.

Ioan Bosioc,
econom.

u. p. Temes Remete. Bucovăți.

A n u n ț .

Un preot în etate de 34 ani,

care e în proces de despărțire cu soția sa, tată a 4 copii, având și avere proprie frumoasă, are lipsă de

≡ **o economă** ≡

steață în toate ramurile afacerilor casnice femești, cu o purtare bună, inteligentă, văduvă și fără copii. Se recere și portret. A se adresa la administrațiunea ziarului «Tribuna».

A V I Z.

Prin aceasta aduc la cunoștință acelor stimați părinți, cari doresc ași înscria băieții la vr'un gimnaziu unguresc, pentru de ași însuși limba perfect, — cumcă în orașul Karczag (com. Jász-Nagy-Kun Szolnok) în linia principală Szolnok-Nagyvárad, să află gimnazul superior reformat — care, considerând că orașul și provinciul e curat maghiar, e foarte acomodat spre acest scop. Aflându-se aici și biserică gr. or. cu limbă liturgică grecească, astfel băieții în ocaziune a fi instruați și în cele religioase corespunzător. Acei stimați părinți cari doresc ași înscrie băieții pe anul școl. 1908/9 aici sunt rugați a se adresa la subscrisul, — carele la dorință se va îngriji de locuință și vipt corăspunzător fie la profesori fie la familii private.

Cu stimă:

Nicolae Popescu,
paroh gr. or.

O u ă de găini orpington

de galițe frumoase englezești, albe și galbene, unul cu o coroană, se pot căpăta în orice moment la firma de găini orpingtonoane de multe-ori decorată a lui **Ternyei Arpad, Arad str. Demeter 92.**

Ouăle fără sămânță, până la 80%, se inlocuiesc odată gratuit.

Gmeiner E.

fabrică de curele pentru mașini.
BRASSO.

Din cea mai bună piele de curele.

Curele de mânat din prima calitate de piele.

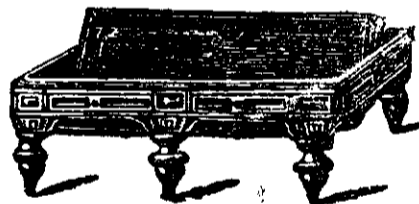
Ma multe feluri c curele de cusut și de legat în cea mai bună calitate.

Preț-curent și modele se trimit după dispoziția on. public.

DÓSA FARKAS

fabricant de billard în Cluj,

Kolozsvár, Mátyás király-tér nr. 3.

Deposit de billard gata

Pregătesc mese de billard și le re-parez atât

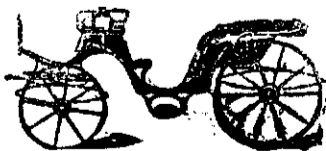
în oraș cât și în provincie, imediat. Țin în depozit **bastoane de billard** (daco) chiulele de billard de **bansolin și फिल्ड**, (os de elefant), apoi: **cretă, piele de billard, lipici** și ori-ce alte lucruri trebuincioase.

Primesc tot felul de lucrări de instalare pentru **cafenele, cofetării și locuințe.**

Szeszák F. és Fia

fabrică de trăsuri aranjate cu electricitate
Kolozsvár, Malom-u. 12.

Mare magazin de trăsuri, care îndestulește — ori-ce pretenții; atelier de reparare. —

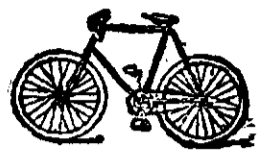

Fabrică de calese asortată cu toate mașinile moderne tehnice.

În Cluj și jur e unica fabrică, în care se pregătește fiecare parte a trăsului: fabricăm **roate**, facem lucruri de **ferar, pielar** și de lustruit sub conducerea mea personală, cu prețurile cele mai moderate. — Ținta noastră principală e: lucrare bună și solidă, dar ieftină. — Serviciu prompt. — **Răspundem imediat comenzilor din provincie.** — Recomandăm diversele părți de trăsură, cari se vând; așa numitele „mântuitoare de norolu” cu șesutul închis bine
Fondat în 1870. — Preț-curent gratis.

Corespondența în limba română.

In lumea întreagă cele mai bune mașini de cusut și biciclete Dürkopp,

precum și cele mai bune mașini economice le transportăm cu plătiri în rate mici lunare sau treilunare. In care comună vom avea cel puțin 6 cumpărători, acolo croitul și cusutul femeesc în cursuri de 30 de zile îl dăm gratuit, cumpărătorii vor fi instruați pe deplin.

Corespondență în limba română. La dorință trimitem carte de prețuri.

Fischer Gyula és fiai,
Maros-Vásárhely.

Prima fabrică transilvană de aluat de ouă a lui

Jacob Uhl fii

- - IN SIBIU. - - -

Își recomandă articli săi, produși numai din cele mai bune materii originale. Productele se căpăta în cele mai multe băcării.

O singură încercare e suficientă pentru a deveni cumpărător stabil.

::: **Mânare electrică.** :::

Prăvălie de export „Mercur”

Cea mai bună și mai tare coasă din lume e totuși celebra

Coasa „TRANSVAL”

și numai aceea e veritabilă pe care e marca celor trei conducători ai Burilor.

Să nu negligeze nimeni dar să o comande această coasă dela singurul neguțator

Grauer Mihály

Mercur Kivittel Áruház — Kőbánya
Ohegy utca nr. 9.

Prețurile acestor coase celebre:

De 60 cmtr . . .	— fl. 95 cr.
De 65 " . . .	1 " — "
De 70 " . . .	1 " 05 "
De 75 " . . .	1 " 10 "
De 80 " . . .	1 " 15 "
De 85 " . . .	1 " 20 "
De 90 " . . .	1 " 30 "

După fiecare 10 bucăți se dă una rabat la 20, de bucăți 2 coase gratuit și donă tablouri frumoase de război, deja la 5 bucăți plătesc eu porto.

CORNEL N. DEMETER :: :: farmacist în Szászváros.

Conținutul medicamentelor de mai jos sunt folosite de cei mai renumiți profesori și medici și sunt recunoscute de cele mai bune!

»**Peronospin**» Carele de 7 ani este în folosință pentru stropirea viiei contra peronosporiei ie mai bun și mai ieftin ca piatra vinată. Un pachet pe 100 lire apă costă 60 fil. Pravul acesta să folosește și la stropirea pomilor. La comandă de ee trece prețu 10 pachete să trimit, francate cu rambursă. Revinzătorii capătă rabat corespunzător.

Dolicin contra tusei, răgușelei, durerii de piept, ofitei, tusei mă-gărești, catharului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei seci. La copii și copile contra tusei măgărești are efect admirabil. „Dolicin“-ul are efect bun asupra apetitului și întărește corpul, iar flegma o dizolvează și astfel mai ușor să și rupe. Ferbințelile și asudatul de noapte înceată; mărește greutatea corpului și deci contribuie mult la însănătoșire. Prețul 1.20 și 2 cor.

Capsic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatizmul lui, răcelilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Din influență sau răceala proveninda durere de mâni, picioare, capul corpul întreg. In multe cazuri unde nici băile nu ar folosi această ajută de minune. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Centarin contra morburilor de stomach, precum la lipsa de apetit, greață, misturea rea, catharul și aprinderea de stomah și vomarea, sgârnciurile cele mai grele: leac sigur! Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fileri și 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi pentru palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de închiderea scaunului, numai decât să comande „Laxbonbons“, zacharele purgative plăcute și dulci la lăst, Prețul 1 coroană.

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis morburile tinerețelor, precum la răgușală sifilitică durere de oase, excese și bube-sgrăbunțe pe față, nas sau pe orice parte a corpului — ba chiar și la ranele sifilisice, 1 sticlă 2 cor.

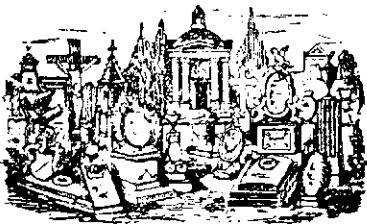
Pentru economi.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a callor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia, lapte mai mult și mai bun. Prețul 60 fileri. **Prav pentru stîrpirea șoarecilor și a cloșanilor.** Să prăpădesc prin întrebuințarea acestui prav sigur. Prețul 60 fileri. **Unsoare galbină contra păduchilor la vite.** E mai tare și nu murdărește ca alte unsoari 80 fileri. **Prav pentru ouatul găinilor.** Prin întrebuințarea acestui prav ouă găinile și în timp de iarnă pe cînd altcum nu ouă. 30 fil. **Esență** pentru prepararea rumului, rachiu de prune, sliboviță, de drojdie, rachiu de bucate, de borovicika, de vișine și altele. Prețul unei sticle pentru a prepara o litră costă 40 fil. **Thea foarte fină** de 20, 90 fil., 1.20 cor. și 1.80 cor.

JOSEF RONBISCHEK, sculptor.
NAGYSZEBEN, BURGERGASSE NR. 36.

Cel mai mare și mai frumos atelier din Transilvania.
IȘI RECOMANDĂ:

Monumentele 300 de bucăți și pietrele de mormânt din piatră compactă de nisip dela 10 până la 200 cor.
Din diferite specii de marmoră, dela 60 până la 500 coroane.

Asemenea din granit sur-albastru de Silezia, granit negru închis de Svedia, de Syenit de Saxonia și Bohemia și Labrador de Norvegia dela 180 până la 1800 cor. bucata.

Execuțări curate și prețuri moderate.
In depozit pietre cisălate prima calitate in toate dimensiunile.

In tipografia diecezană din Arad str. Bathyányi Nr. 2.

au apărut și se află de vânzare

atât in numita tipografie cât și la:

- Librăria arhidiecezană Sibiu.
- Librăria I. Ciurcu Brașov.
- Librăria A. Mureșan Brașov.
- Librăria diecezană Caransebeș.
- Librăria Nemes Kálmán Lugos (Lugoj).

următoarele compozițiuni muzicale:

Cântări bisericesti pentru slujbe ocazionale din Molitvelnic (Evhologiu) ș. a., aranjate pe note de Trifon Lugojan, prof. de muzică și cântare. — Prețul 8 cor.

De ducă... Cor bărbătesc pe motiv popular de Trifon Lugojanu. Prețul 1 coroană.

Negruța cor mixt cu soli de Ioan Vidu. — Prețul 1.50. **Coasa** Melodie populară. Prelucrare și arm. de I. Vidu. — 1 cor.

Logojana pentru o voce și pian de Ioan Vidu. — Prețul 1 cor. 50 fil.

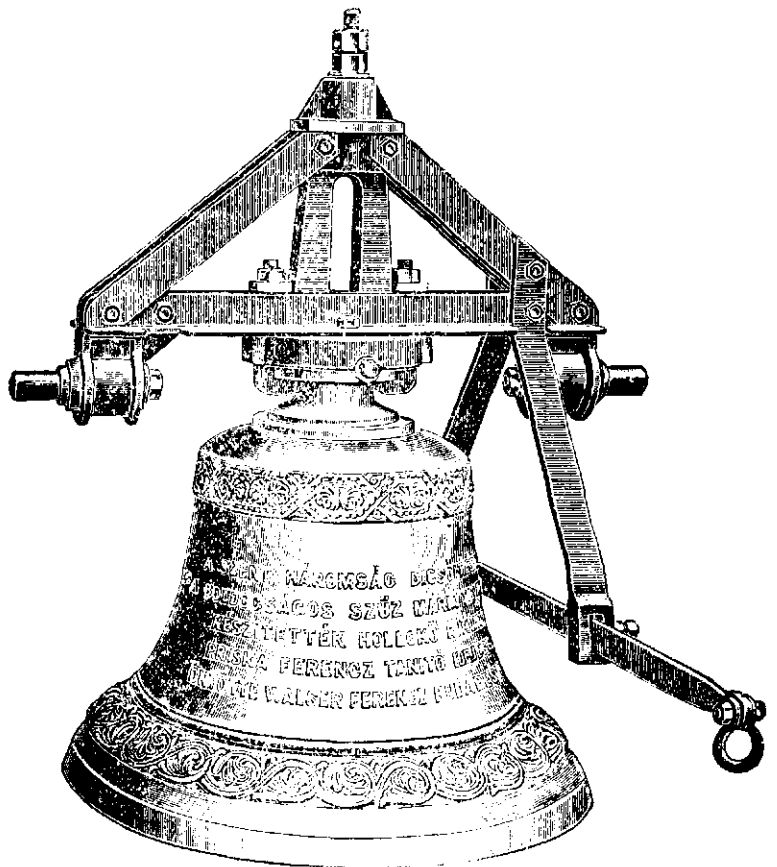
Preste deal... Cor mixt cu soli compus pe motive din muzica populară română. De Ioan Vidu. Prețul 1 coroană 50 fileri.

Walser Ferenc

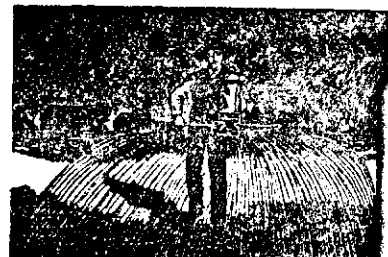
Proprietarii firmei: Walser Ferencz, Walser János, Győző Gyula, fabrică de aparate de pompieri și de pompe, turnătorie de clopote și metale.

Budapesta, VI., Csángó u. 6/b.

Stațiunea tranvaiului electric. Váci ut, :: în apropierea vămii vechi. ::

Cultivatorul Federzahn alui Ventzki e regele tuturor mașinilor moderne de arat.

Pluguri deosebite sisteme, părți ale plugului, pe urmă tot felul de mașini de câmp. — Mașina de mână pentru grâu, orz, sămânță de in, mazăre, sămânță de trifoi, e in forma oarei ca reproducerea americana cu încovăitură.

Instrumente pentru vite.

- Verigi de bol** 313/1
1704 cu șurub K — 32
313/1 in
forma cleștelor K — 52
in forma cleștelor, făurite K 2.20.
- Foarfecl de vite bronzate**
- Clește pentru botul porcii**
1 bucată K — 70
Verigi separate
100 bucăți K — 60
- Rapid Perfect**
K 3.70 și K 3.40.
- Foarfecl de cai**
Fabricat parisian
renumit K 4.60.
- Tevi de rumazi contra timpantei** pentru vite K 6.80.
- Tevi de rumazi contra timpantei** pentru vitei K 6.20.

Carol F. Jickeli

SIBIU. ALBA-IULIA